

О'ZBEKISTONDA TURIZIM PAYDO BO'LISHI VA RIVOJLANISHI

Abdusattorov Abdulla Husniddin o'g'li

Toshkent kimyo xalqaro universiteti turizim yonalishi talabasi

Karimov Jasur

Toshkent kimyo xalqaro universiteti turizim yonalishi talabasi

Annotatsiya:

O'zining boy tarixi, rang-barang madaniyati va hayratlanarli manzaralari bilan so'nggi yillarda mashhur sayyohlik maskaniga aylandi. O'zbekistonda turizmni rivojlantirish yo'li ushbu sohaning ilk paydo bo'lishidan tortib, barqaror o'sish va madaniy merosni asrab-avaylashga qaratilishigacha bo'lgan muhim bosqichlar bilan belgilandi. O'zbekistondagi turizm evolyutsiyasini tushungan holda, biz mamlakatning o'ziga xos diqqatga sazovor joylarini namoyish etish borasidagi sa'y-harakatlarini qadrlashimiz mumkin, shu bilan birga tashrif buyuruvchilar uchun ham, mahalliy hamjamiyat uchun ham uzoq muddatli manfaatlar ta'minlanadi.

Kalit so'zlar :turizm, turistik xizmatlar, turizm infratuzilmasi, sayohatchilar ,pul.

Аннотация.

Благодаря своей богатой истории, красочной культуре и удивительным пейзажам, в последние годы он стал популярным туристическим направлением. Путь развития туризма в Узбекистане был отмечен важными этапами от первого появления этой отрасли до устойчивого роста и ориентации на сохранение культурного наследия. Понимая эволюцию туризма в Узбекистане, мы можем оценить усилия страны по демонстрации своих уникальных достопримечательностей, обеспечивая при этом долгосрочные выгоды как для посетителей, так и для местного населения.

Ключевые слова: туризм, туристические услуги, туристическая инфраструктура, путешественники, деньги.

Abstract.

With its rich history, colorful culture and amazing scenery, it has become a popular tourist destination in recent years. The path of tourism development in Uzbekistan was marked by important stages from the first appearance of this industry to sustainable growth and focus on the preservation of cultural heritage. Understanding the evolution of tourism in Uzbekistan, we can appreciate the country's efforts to showcase its unique attractions, while ensuring long-term benefits for both visitors and local communities.

Key words: tourism, tourist services, tourism infrastructure, travelers, money.

KIRISH.

O'zbekistonda turizmning paydo bo'lishini 1991 yilda mamlakat mustaqillikka erishgan postsovet davridan kuzatish mumkin. Yangi erkinlik va imkoniyatlarga ega bo'lgan O'zbekiston Buyuk Ipak yo'li bo'yidagi shaharlarni o'rganish istagida bo'lgan xalqaro sayohatchilarga o'zining madaniy va tarixiy boyliklarini targ'ib qila boshladi. , o'rta asr me'morchiligi va mintaqani belgilaydigan jonli an'analar. Infratuzilma yaxshilangani, viza tartibi yengillashgani va marketing ishlari faollashgani sari O'zbekistonga dunyoning turli burchaklaridan mamlakatning betakror jozibasi bilan tanishish istagida bo'lgan sayyohlar soni ortib bormoqda.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

O'zbekiston turizmni rivojlantirishning dastlabki bosqichlarida YuNESKOning Butunjahon merosi ro'yxatiga kiritilgan va tarixiy ahamiyati bilan mashhur Samarqand, Buxoro va Xiva kabi asosiy turistik markazlarni barpo etishga e'tibor qaratdi. Bu shaharlar sayyohlik xaritasining diqqatga sazovor joylariga aylanib, qadimgi Ipak yo'li merosi va asrlar davomidagi me'moriy mo'jizalarga sho'ng'ishga intilayotgan sayyohlarni o'ziga tortdi. Hukumat umumiy sayyohlik tajribasini yaxshilash va turli xil sayohatchilarni jalb qilish uchun yodgorliklarni tiklash, tashrif buyuruvchilarga xizmat ko'rsatishni yaxshilash va madaniy tadbirlarni targ'ib qilishga sarmoya kiritdi. O'zbekistonda turizm sohasi kamolotga yetgan sari asosiy e'tibor barqaror rivojlanish va mas'uliyatli turizm amaliyotiga qaratildi. Madaniy merosni asrab-avaylash, atrof-muhitni muhofaza qilish va mahalliy hamjamiyatlarni qo'llab-quvvatlash muhimligini anglagan holda, O'zbekiston turizmning barqaror rivojlanishiga ko'maklashish tashabbuslarini ilgari surdi. Turizmni rivojlantirish bilan atrof-muhitni muhofaza qilish muvozanatini saqlash, haqiqiy tajribalarni targ'ib qilish va mahalliy hamjamiyatlarni turizm qiymati zanjiriga jalb qilish bo'yicha sa'y-harakatlar amalga oshirildi. Jamiyatga asoslangan sayyohlik loyihalari, ekologik toza turar joy variantlari va madaniy almashinuv dasturlari kabi tashabbuslar O'zbekistonda yanada inklyuziv va mas'uliyatli turizm sektoriga hissa qo'shdi. Bugungi kunda O'zbekiston rivojlanayotgan turizm bozoridan barqaror turizm nuqtasiga o'tish yo'lidan muvaffaqiyatli o'tgan yo'nalishning yorqin namunasi hisoblanadi. Mamlakat o'zining tarixiy joylari, jonli bozorlari va samimiy mehmondo'stligi bilan tashrif buyuruvchilarni jalb qilishda davom etmoqda, shu bilan birga kelajak avlodlar uchun tabiiy va madaniy boyliklarini saqlab qolish uchun barqaror amaliyotlarga ustuvor ahamiyat beradi. Innovatsiyalar, hamkorlik va mas'uliyatli boshqaruvni o'zlashtirib, O'zbekiston haqiqiy tajribalar, mazmunli aloqalar va tashrif buyuradigan joylarga ijobiy ta'sir ko'rsatishga intiladigan ongli sayohatchilarning yangi avlodini jalb qilishga tayyor.[1]

МУХОКАМА VA NATIJALAR.

Hozirda O'zbekistonda turizmning rivojlanishi barqaror o'sish, raqamli innovatsiyalar va sayyohlik tajribasini oshirishga qaratilganligi bilan ajralib turadi. Mamlakatning turizm sektori so'nggi yillarda madaniy merosni asrab-avaylash, mas'uliyatli sayyohlik amaliyotini targ'ib qilish va sayyohlarning turli xohish-istaklarini qondirish uchun sayyohlik takliflarini kengaytirishga bo'lgan qat'iy intilish tufayli sezilarli yutuqlarga erishdi. Bugungi kunda O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning asosiy jihatlari:

1. Barqaror turizm amaliyotlari:

O'zbekiston atrof-muhitni asrash, mahalliy hamjamiyatlarni qo'llab-quvvatlash va madaniy merosni saqlashga qaratilgan barqaror turizm amaliyotlarini ilgari surishda sezilarli yutuqlarga erishdi. Sayyohlik faoliyatining atrof-muhitga ta'sirini minimallashtirish uchun ekologik toza turar joy, chiqindilarni boshqarish dasturlari va tabiatni muhofaza qilish loyihalari kabi tashabbuslar amalga oshirildi. Mamlakatda barqaror turizmga alohida e'tibor qaratilishi nafaqat uning tabiiy va madaniy boyliklarini himoya qilish, balki turizm sanoatining uzoq muddatli hayotiyligini ham ta'minlaydi.[2]

2. Raqamli innovatsiyalar va texnologiyalar:

Jahon tendentsiyalariga muvofiq, O'zbekiston tashrif buyuruvchilar uchun sayyohlik tajribasini oshirish maqsadida raqamli innovatsiyalar va texnologiyalarni qo'lladi. Foydalanuvchilar uchun qulay sayyohlik veb-saytlari, mobil ilovalar va onlayn bronlash platformalarining rivojlanishi sayohatchilarga sayohatlarini rejalashtirish, diqqatga sazovor joylar haqidagi ma'lumotlarga kirish va mahalliy xizmatlar bilan shug'ullanishni osonlashtirdi. Bundan tashqari, virtual reallik, qo'shimcha reallik va raqamli marketing usullaridan foydalanish O'zbekistonning sayyohlik takliflarini global auditoriyaga namoyish etishga yordam berdi va texnologiyani yaxshi biladigan sayohatchilarni o'ziga jalb etdi.[3]

3. Turistik takliflarni diversifikatsiya qilish:

O'zbekiston an'anaviy madaniy va tarixiy diqqatga sazovor joylardan tashqari, sayyohlarning keng doiradagi qiziqishlarini qondirish uchun o'zining sayyohlik takliflarini diversifikatsiya qildi. Mamlakat hozirda turli xil tashrif buyuruvchilarni jalb qilish uchun sarguzasht turizmi, ekoturizm, gastronomik turizm va sog'lomlashtirish turizmini targ'ib qilmoqda. O'zining tabiiy joylari, ochiq havoda sayr qilishlari, pazandalik an'analari, sog'lomlashtirish va sog'lomlashtirish ob'ektlarini ta'kidlash orqali O'zbekiston har bir kishi uchun nimanidir taklif etuvchi ko'p qirrali sayyohlik yo'nalishi sifatida o'zining jozibadorligini oshirdi.[4]

4. Infratuzilmani rivojlantirish va investitsiyalar:

Turizm infratuzilmasiga kiritilayotgan investitsiyalar O'zbekistonda turizm industriyasining o'sishini qo'llab-quvvatlashda hal qiluvchi rol o'ynadi. Zamonaviy

mehmonxonalar, transport tarmoqlari, sayyohlik inshootlari va ko'ngilochar maskanlarning barpo etilishi tashrif buyuruvchilarning umumiy sifatini oshirdi. Bundan tashqari, infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan aeroportlarni kengaytirish, tarixiy obidalarni ta'mirlash, sayyohlik sharoitlarini yaxshilash kabi loyihalar O'zbekistonning sayyohlik maskani sifatidagi jozibadorligini yanada oshirishga qaratilgan.[5]

5. Xalqaro hamkorlik va rag'batlantirish:

O'zbekiston o'zining sayyohlik takliflari haqida xabardorlikni oshirish va dunyoning turli burchaklaridan ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilish maqsadida xalqaro hamkorlik va reklama tadbirlarida faol ishtirok etmoqda. Xorijiy hukumatlar, sayyohlik agentliklari, aviakompaniyalar va madaniy tashkilotlar bilan hamkorlik O'zbekistonning noyob diqqatga sazovor joylari, madaniy merosi va mehmondo'stligini jahon auditoriyasiga namoyish etishga yordam berdi. Xalqaro sayyohlik yarmarkalarida ishtirok etish, sayyohlik agentliklari uchun tanishuv sayohatlarini tashkil etish va raqamli marketing strategiyalaridan foydalanish orqali O'zbekiston haqiqiy va boyituvchi tajribalar izlayotgan sayohatchilar uchun afzal yo'nalish sifatidagi mavqeini mustahkamlashda davom etmoqda.

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda turizmning paydo bo'lishi va rivojlanishi o'zgarishlar, innovatsiyalar va barqaror o'sishga intilish sayohatini aks ettiradi. Madaniy meros, atrof-muhitni muhofaza qilish va jamoatchilik ishtirokiga strategik e'tibor qaratgan O'zbekiston o'zini Markaziy Osiyodagi yetakchi sayyohlik yo'nalishi sifatida ko'rsatdi va sayohatchilarga tarix, madaniyat va mehmondo'stlikning noyob uyg'unligini taklif etadi. O'zbekiston rivojlanishda va o'zgaruvchan sayohat tendensiyalari va global muammolarga moslashishda davom etar ekan, uning turizm sektori mas'uliyatli turizm amaliyoti iqtisodiy rivojlanish, madaniyatni asrab-avaylash va chegaralar bo'ylab o'zaro hamjihatlikni ta'minlay olishining yorqin namunasi bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
- 2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
- 3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
- 4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. — Samarqand, 2011. — 12 b.[4]
- 5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. — Samarqand, 2010. — 25 b.[5]